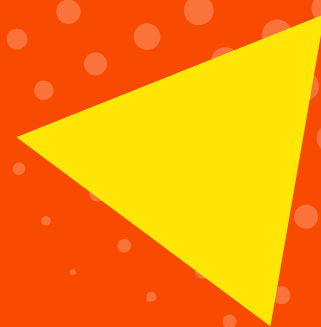

PROJEKTS

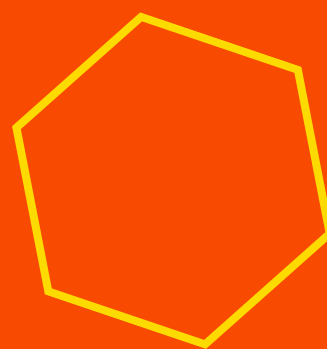
Izproti,
iesaisties,
lem!

METODISKAIS MATERIĀLS - SKOLOTĀJIEM

KĀ PALĪDZĒT NEAPJUKT VĒLĒŠANU DŽUNĢĻOS

Projektu "Izproti, iesaisties, lem!" finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds".

Iceland Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

SATURS

-
- 2** Ievads
  - 3** Jaunieši politiķu zābakos
  - 5** Līderu medības
  - 7** Partijas fanu zonas veidošana
  - 8** Viltus ziņa
  - 9** Klases debates
  - 11** Deputātu salāti
  - 13** Manai balsij ir nozīme!
  - 14** Aklās vēlēšanas
  - 15** Mūsu parlaments
  - 16** Testa atbildes
  - 17** Nobeigums
-

IEVADS

Sveicināti, dārgie skolotāji, jaunatnes darbinieki un pārējie, kuriem rūp jaunieši un viņu pilsoniskā audzināšana!

Mēs, jaunatnes organizācija Klubs "Māja", esam izstrādājuši šo metodisko materiālu, lai palīdzētu Jums vienkāršā un atraktīvā veidā jauniešus izglītot par vēlēšanām, kas ļautu izprast to nozīmi un savu lomu tajās.

Došanās vēlēties ir viens no mūsu kā Latvijas pilsoņu pienākumiem un tiesībām, jo no katra ir atkarīgs, kādā valstī mēs turpmāk dzīvosim. Diemžēl nereti jaunieši ļoti pasīvi iesaistās pilsoniskajā aktīvismā un vēlēšanās. Varētu teikt, ka reizēm vēlēšanas jauniešiem šķiet kā tādi džungļi, kuriem nav iespējams izkļūt cauri. Jaunieši neizprot vēlēšanu procesu, uzskata, ka viņu balsij nav nozīme, jauniešiem ir bail kļūdīties un pieņemt "nepareizu" lēmumu - to nezināšanas dēļ. Lai mazinātu jauniešu bažas un veicinātu to interesi, ir nozīmīgi ar jauniešiem diskutēt un aicināt viņus būt aktīviem jebkurā vecumā.

Mēs ceram, ka šis metodiskais materiāls un apkopotās metodes spēs Jums palīdzēt darbā ar jauniešiem, runājot par tik nozīmīgu tēmu kā vēlēšanas. Ar šo metožu palīdzību ir iespējams jauniešiem likt izprast vēlēšanu procesu, iepazīt kandidējošās partijas un saprast, kādēļ viņu balsīm ir tik būtiska loma, vienkāršā un atraktīvā veidā. Aicinām apkopotās metodes izmantot un pielāgot sava darba vajadzībām un specifikai.

Jūsu - Klubs "Māja"

JAUNIEŠI POLITIĶU ZĀBAKOS

3 mācību stundas
(120 min)

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Motivēt jauniešus doties vēlēties, lai pēc iespējas vairāk viņu interešu pārstāvji tiktu ievēlēti.

Apraksts: Aktivitāte palīdz labāk izprast politiķu darbu un procesu, kādā tiek pieņemti lēmumi valstī. Šajā uzdevumā jaunieši iepazīst politiskās partijas un debatē par visdažādākajiem jautājumiem, lai saprastu procesu un papildinātu savas prasmes un zināšanas.

Nepieciešamie materiāli: internets, balsošanas lapiņas (nav obligāti).

NORISES GAITA

1. Mācību stunda (sagatavošanās)

Jaunieši tiek dalīti grupās pa (2-3 jaunieši grupā), katrai grupai tiek iedalīta viena partija, kas kandidēs vēlēšanās (ļaujiet jauniešiem izvēlēties partijas, kuras viņiem interesē, aktīvajiem jauniešiem iedodiet partijas, kuras atšķiras no viņu viedokļiem).

Jaunieši mācību stundā veic izpēti par partijām, galvenokārt fokusējoties uz partiju vērtībām un darbībām. Galvenais mērķis ir iejusties partijas lomā un spēt iztēloties sevi politiķu vietā. Ja jauniešiem nepietiek laiks sagatavot informāciju, tiek uzdots mājasdarbs - sagatavot savu viedokli diskusijai par tēmām: atzīt Latvijā otro nacionālo valodu (krievu) vai atzīt viendzimuma laulību legalizēšanu. Jauniešiem jā sagatavo vismaz piecus "par" vai "pret" argumentus katram priekšlikumam.

2. Mācību stunda: (diskusija)

Jaunieši sēž savu partiju grupās, lai kopīgi varētu apkopot izteiktos argumentus. Viņiem tiek paskaidroti noteikumi, viens jauniešis vai skolotājs būs diskusijas vadītājs, precīzāk – Saeimas priekšsēdētājs (Saeimas priekšsēdētājs vada Saeimas sēdes, gādā par kārtību Saeimas sēžu laikā un raugās, lai sēde notiktu atbilstoši Saeimas kārtības rullim. Saeimas priekšsēdētāju ievēlē Saeima no ievēlēto deputātu vidus). Šajā situācijā Saeimas priekšsēdētājs atbild par diskusijas vizību uz priekšu un atbild par kārtību diskusijā. Partijām ir uzdevums pieņemt kopīgu likumu saistībā ar izvēlēto tēmu vai tēmām. Jauniešiem, debatējot un argumentējot, ir jāpārstāv savas partijas viedoklis (neatkarīgi no tā, cik ļoti viedoklis atšķiras no jaunieša viedokļa). Varat veidot debates pēc roku pacelšanas principa, ja jauniešis vēlas izteikties, viņš paceļ roku un gaida, kad viņam tiks dots vārds. Balsojot, jauniešiem jāpieņem konkrēts lēmums. Dodiet jauniešiem laiku izteikties (līdz 2 min katram), lai diskusijā iespēja iesaistīties visiem. Vienai tēmai dodiet līdz 15 min laiku, līdz jauniešiem jāpieņem lēmums. Ir svarīgi, ka diskusijas beigās tiek pieņemts skaidrs lēmums. Partijām kopīgi uz papīra ir jāuzraksta pieņemtais lēmums, par kuru vairākums ir “par”.

3. Mācību stunda: (refleksija)

Pārrunājiet ar jauniešiem procesu un to, ko varētu uzlabot, kāpēc, pēc viņu domām, politiķiem ir grūtības sasniegt kompromisu un ko jaunieši no šī procesa var mācīties. Vai kāds jauniešis pats vēlas mēģināt kļūt par politiķi? Vai viņu viedoklis par vēlēšanām ir mainījies? Vai katras kopienas pārstāvim būtu jābūt pārstāvētam? Mēģiniet ievirzīt sarunu par to, cik svarīgi ir, ka sarunā piedalās kāds, kurš pārstāv viedokli, kas ir līdzīgs jauniešu viedoklim.

Līderu medības

1 mācību stunda
(40-60 min)

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Izprot politiķu darbu un izmēģina, kā būtu pašam kandidēt.

Apraksts: Ļoti populāri ārzemju skolās ir imitēt vēlēšanas, kur jaunieši paši var kandidēt un balsot viens par otru. Šajā aktivitātē klasē norisināsies vēlēšanas starp jauniešiem. Jauniešiem būs iespēja izvēlēties kandidēt vienā vai vairākos amatos. Ļoti svarīgi ir cienīt vienam otru un balsot nevis par savu draugu, bet gan jauni, kas ir visatbilstošākais konkrētajam amatam.

Nepieciešamie materiāli: balsošanas urna; amatu saraksts, kur jaunieši var pieteikties.

NORISES GAITA

Jauniešiem tiek uzdots mājasdarbs:

Skolotājs stundas beigās informē jauniešus par vēlēšanām, kas norisināsies nākamajā mācību stundā, jauniešiem tiek iedoti visi amati; viņi var izvēlēties, kādos amatos vēlas kandidēt. Jauniešiem ir uzdevums sagatavot runu (~30 sekunžu garumā atbildot uz jautājumu: "Kāpēc balsot tieši par viņu?"). Katram jauniem jākandidē vismaz 1 amatā un jauni nevar kandidēt vairāk kā 5 amatos.

Mācību stunda:

Skolotājs stundas sākumā izstāsta par atvērto un aizklāto balsošanas sistēmu, jaunieši savā starpā izlemj (balsojot), vai viņi vēlas atklāto vai aizklāto balsošanu (atklāta balsošana ir, kad skolotājs nosauc kandidātu vai nostāju, piemēram, "par, pret vai atturas", un jaunieši balso, paceļot roku, visiem citiem redzot jaunieša izvēli. Aizklāta balsošana ir, kad jauniešis vēlēšanu urnā iemet savu balsi, tādējādi nevienam citam nav zināms, par ko viņš ir balsojis). Jauniešiem balsošanā ir trīs iespējas: balsot par, pret vai atturēties, ja ir viens kandidāts uz amatu. Ja ir vairāki kandidāti, jauniešis balso par savu favorītu vai atturas. Katram jauniešim ir viena balss un kandidāti nevar balsot par sevi.

Skolotājs iet cauri amatu sarakstam, aicinot kandidātiem sevi prezentēt. Dodiet iespēju un aiciniet jauniešus uzdot kandidātiem jautājumus (uzdodiet jautājumus paši). Pēc jautājumiem un kandidātu prezentēšanas, jaunieši balso. Ja balsošana ir atklāta, tad rezultātus paziņo uzreiz, bet, ja balsošana ir aizklāta, tad iesakām rezultātus paziņot stundas beigās.

Ieplānojiet stundas beigās refleksiju ar jauniešiem par to, ko viņi ir iemācījušies un kādas ir viņu atziņas par šo procesu. Vai šis process ir kādu iedrošinājis doties vēlēties vai apsvērt kandidēt skolas pašpārvaldē vai kādā jaunatnes organizācijā, vai pat domāt par kandidēšanu Saeimā?

Ja ir nepieciešams un jaunieši izrāda interesi, vēlēšanas var norisināties vairākas mācību stundas, lai process būtu kvalitatīvāks un jaunieši varētu vairāk mācīties.

PARTIJAS FANU ZONAS VEIDOŠANA

1 mācību stunda
(40 min)

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Iepazīt partijas un to, kādu lomu mediji spēlē vēlēšanās.

Apraksts: Katra partija pirms vēlēšanām veic savas partijas reklamēšanu un aģitāciju sabiedrībai, lai cilvēki balsotu tieši par šo partiju. Jauniešiem būs jāiepazīstas ar partiju kampaņu materiāliem un jāveic izpēte par to, kā partijas sevi prezentē un to kā jaunieši prezentētu sevi, ja viņi būtu deputāti šajā partijā.

Nepieciešamie materiāli: internets, A3 lapas, kancelejas preces, avīzes un žurnāli (nav obligāti - prezentācijas var veidot arī Powerpoint vai jebkurā citā prezentāciju veidošanas platformā).

NORISES GAITA

Sadaliet jauniešus septiņās grupās, katrai grupai tiek izlozēta viena partija, par šo partiju viņiem grupās jāveic izpēte. Jaunieši grupās izpēta katras partijas kampaņas stilu un to, kādā veidā kampaņas tiek veidotas, un kā viņi parāda sevi medijiem. Kas uzrunā partijas sekotājus un kas uzrunātu pašus jauniešus? Jaunieši pēta, kāda veida kampaņas veido šī partija un kāda veida kampaņas jaunieši paši veidotu, lai cilvēki balsotu par šo partiju. Pēc prezentācijām jaunieši veido diskusiju par to, kas, pēc viņu domām, ir labākais veids kā piesaistīt vēlētājus partijām un cik daudz no publicētās informācijas ir patiesa, un cik daudz lieki vārdi.

Viltus ziņa

1 mācību stunda
(40 min)

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Veicināt jauniešos izpratni par to, kā atpazīt viltus informāciju un neapjukt informācijas daudzumā.

Apraksts: Jaunieši, diskutējot par dažādiem jautājumiem un veicot izpēti kopā ar citiem jauniešiem, izprot procesu, kā atpazīt viltus ziņas un kā no tām izvairīties.

Nepieciešamie materiāli: kancelejas materiāli

NORISES GAITA

Sadaliet mācību stundu divās daļās:

1. Sadaliet jauniešus piecās grupās un aiciniet viņus pārrunāt sekojošos jautājumus. (apmēram 10-15 min)

- Kas ir viltus ziņas?
- Kāpēc viltus ziņas ir populāras?
- Kas raksta viltus ziņas?
- Vai viltus informācija nāk no tavu draugu loka (mini piemēru)?
- Kādas ir viltus ziņu pazīmes?
- Vai esat kādreiz ticējis viltus ziņām? Kad? Kāpēc?
- Kas notiek, ja nevaram atšķirt patiesas ziņas no viltus ziņām?
- Kā cilvēks var izvairīties no viltus ziņu lomatām (kā pārbaudīt)?

2. Aiciniet grupās jauniešiem veidot prezentācijas pārējām grupām, izskatot vienu no jautājumiem padziļināti un potenciāli piedāvā risinājumus (20-25 min) Katrai grupai uzdodiet savā prezentācijā iekļaut viltus ziņu, kas prezentācijas laikā pārējām grupām ir jāpamana.

Klases debates

1 - 2 mācību stundas

10+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Veicināt jauniešos izpratni par jautājumiem, kas ir jāizskata Saeimas deputātiem.

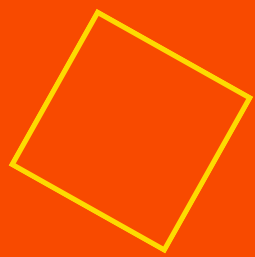
Apraksts: Klases debates ir ļoti populāras jauniešu vidū. Debates ir lielisks rīks jauniešu iesaistīšanai un mācību programmas atdzīvināšanai. Debašu izmantošana klasē var palīdzēt jauniešiem apgūt būtiskas kritiskās domāšanas un prezentācijas prasmes, abstrakto domāšanu, pilsonību un etiķeti, publiskās uzstāšanās prasmes, pētniecību, kā arī komandas darbu.

Ja pirms nopietnākām debatēm vēlaties uzlabot jauniešu prasmes un zināšanas, varat uzdot jauniešiem iespēju izvēlēties vienu no divām uzkodām un izveidot debates par izvēlēto, lai pārlicinātu draugus izvēlēties sev tīkamāko uz kodu.

Nepieciešamie materiāli: nelielas lapiņas (vēlēšanu biļeteni)

NORISES GAITA

Paskaidrojiet jauniešiem, kas ir debates un kā tās norisinās: debates ir saruna noteiktā laikā, kurā piedalās divas komandas (apstiprinošā un noliedzošā) trīs cilvēku sastāvā. Debašu mērķis ir pārlicināt klausītāju par savu argumentu pārākumu pār oponentu argumentiem. Katrai komandai jābūt gatavai aizstāvēt gan apstiprinošo, gan noliedzošo viedokli par debatējamo tēmu. Debatēs notiek viedokļu, nevis cilvēku sadursme!

Sadaliet jauniešus astoņās grupās. Divām grupām iedodiet vienu un to pašu tēmu (debates norisinās grupa pret grupu):

- Pārbaudes darbu izņemšana no izglītības sistēmas;
- bezmaksas sabiedriskais transports jauniešiem visā Latvijā;
- Sporta stundu izņemšana no izglītības sistēmas;
- Pilnīga pāreja uz attālinātajām mācībām.

Dodiet jauniešiem laiku mācību stundā vai mājās veikt izpēti par šo tēmu un izdomāt 3 argumentus gan PAR, gan PRET šo ideju.

Kad pienācis laiks debatēt, izlozējiet, kurai grupai ir "par" un kurai "pret" arguments. Nostādiet konkrētu laiku, cik ilgi var runāt viens runātājs, un sāciet debates.

Debatējot par konkrēto jautājumu, sākumā dodiet 4 minūtes laika grupai, kas iestājas PAR, pēc tam 4 minūtes grupai, kas iestājas PRET. Pēc tam grupai, kas iestājās PAR tiek dotas 2 minūtes, lai aizstāvētos, tāpat arī otrai grupai. Beigās katrai grupai ir 30 sekundes laika, lai pārlicinātu vēlētājus, ka jābalso tieši par viņu priekšlikumu. Aiciniet debatēs piedalīties katru grupas dalībnieku.

Pēc debatēm pārējiem jauniešiem ir jābalso "par" vai "pret" pārmaiņu veikšanu. Izrunājiet pēc debatēm procesu un to, vai jauniešiem bija interesanti un vērtīgi. Pastāstiet par politiķu darbu un par to, ka no šādu jautājumu pārskatīšanas un pieņemšanas sastāv politiķu ikdiena.

Deputātu salāti

1-2 mācību stundas

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Veicināt jauniešu izpratni par vēlēšanu nozīmi sabiedrībā, pilsoniskās aktivitātes lomu, simulējot vēlēšanu norises procesu.

Apraksts: Jauniešiem ir iespēja iepazīt Latvijā zināmus politiķus un izpētīt iemeslus, kāpēc par konkrēto personu balsot/nebalsot, kā arī tiek simulēts vēlēšanu process.

Nepieciešamie materiāli: vēlēšanu biļeteni, piekļuve dažādiem informācijas avotiem.

NORISES GAITA

1. Mācību stunda:

Jaunieši sadalās septiņās grupās. Katra grupa izlozē viena personāža vizītkarti – Māris, Annija, Anastasia, Baiba, Dainis, Chu Hua, Nora, katram cilvēkam ir savs apraksts un informācija par to (personāžu kartītes ir pievienotas pielikumā).

Ja jauniešiem ir vēlme, ir iespējams veidot plānu par īstiem Saeimas deputātiem.

Jauniešu uzdevums ir izveidot īsu stāstījumu un aprakstu par konkrēto cilvēku, balstoties no informācijas, ko viņi saņem personāžu kartītēs.

Stāstījuma plāns:

- kā jaunietis raksturotu šo personu;
- personas īpašības, kas citiem būtu jāzina vai ir aktuālas;
- interesanta informācija.

Aprakstā jāietver gan dotais apraksts uz kartiņas, gan jauniešu izdomāta informācija.

Pēc apraksta izveides jaunieši dalās divās grupās, stāstītāji un klausītāji. Stāstītāji dalās ar sevis veidotajiem aprakstiem un uzklausa atgriezenisko saiti. Klausītāju uzdevums ir pēc informācijas saņemšanas iedot konstruktīvu atgriezenisko saiti ar uzlabojumiem, lai konkrētais personāžs būtu vēlētājiem pievilcīgāks. Kad jaunieši ir izrunājuši, tie mainās ar lomām, stāstītāji kļūst par klausītājiem un otrādi. Viss process varētu aizņemt ap 10 min. Pēc pilna apļa veikšanas, jaunieši atkal sanāk kopā savās grupās un pilnveido aprakstu, padarot to interesantāku, pārlicinošāku, salīdzinot ar citu veidoto stāstījumu, mainot akcentus, informāciju. Apraksti tiek izlikti apskatei un tiek dots laiks ar tiem iepazīties.

2. Mācību stunda:

Vēlēšanas. Tiek izlikta vēlēšanu urna un jaunieši saņem izdales materiālu ar biļeteniem. Katrs jauniešs var balsot tikai par vienu personāžu, pārējie biļeteni paliek tukši un netiek iemesti balsošanas urnā. Katrs balsotājs tiek reģistrēts. Pēc vēlēšanu rezultātu paziņošanas paprasiet, uz kādiem faktoriem jaunieši koncentrējās balsojot, kas viņiem bija svarīgi? Paprasiet jauniešiem, ko viņi darītu, ja neviens no kandidātiem nerunātu par jauniešu vērtībām un interesēm.

MANAI BALSĪJ IR NOZĪME!

1 mācību stunda
(40 min)

10+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Pierādīt jaunajiem vēlētājiem, kādēļ ir svarīgi doties vēlēties un kas notiek, ja lielākā daļa vēlētāju nepiedalās vēlēšanās.

Apraksts: Praktiskā veidā tiek parādīts, kādas sekas iespējamas, ja jaunieši nedosies vēlēties vai neizrādīs interesi.

Nepieciešamie materiāli: biļeteni, pildspalvas, vēlēšanu urna

NORISES GAITA

1. Spēles sākumā klasē tiek izrunāti biežākie attaisnojumi, kādēļ cilvēki nedodas vēlēties, tiek saprastas jauniešu sajūtas par šo jautājumu – kāpēc, viņuprāt, ir vai nav svarīgi doties vēlēties.
2. Spēles vadītājs izvirza absurdu priekšlikumu jeb “likumprojektu”, par kuru būtu nepieciešams balsot, kas vistiešākajā veidā skar jauniešu ikdienu. Piemēram, ka tiks piemērota maksa 10 eiro apmērā katram, kurš gribēs izlabot nesekmīgu atzīmi.
3. Pēc likumprojekta izvirzīšanas, jauniešiem ir laiks izdomāt argumentus, kādēļ par šādu likumprojektu nevajadzētu balsot. Tālāk seko debates, kur aicina balsot par šo likumprojektu, bet jaunieši atspēko ar pretargumentiem un aicina nebalsot.
4. Katram jauniešim tiek izdalīta lapiņa, uz kuras katrs uzraksta PAR, PRET vai ATTUROS. Jauniešiem tiek dota iespēja arī nepiedalīties vēlēšanās. Aizpildītie “vēlēšanu biļeteni” tiek samesti vēlēšanu urnā un balsojuma rezultāti tiek apkopoti.
5. Spēles beigās seko diskusija par to, cik ļoti vēlēšanas ietekmē mūsu ikdienu. Spēles vadītājiem aicinājums jauniešiem izskaidrot sīkāk, ka tieši šis pats princips attiecas uz Saeimas vēlēšanām.

AKLĀS VĒLĒŠANAS

1 mācību stunda
(40 min)

20+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Veicināt izpratni par vēlētāja atbildību vēlēšanu procesā.

Apraksts: Tiek simulēts vēlēšanu process, kurā jaunieši sākumā nezina par kādu amatu tiek balsots. Tas liek izprast, cik būtiski ir gan izpētīt kandidātu sarakstus pirms vēlēšanām, gan arī saprast, kāda atbildība būs konkrētajai personai.

Nepieciešamie materiāli: A6 formāta papīra lapiņas pirmajam balsojumam, balsojuma urna, izdales materiāls.

NORISES GAITA

1. Jaunieši tiek informēti, ka tūlīt notiks vēlēšanas, un viņiem ir jābalso par kandidātu A, B, C vai D (var būt arī no jauniešu vidus). Skolotājs nesniedz atbildes uz jautājumiem, kā arī neizpauž informāciju par kandidātiem. Katrs balso tikai par vienu kandidātu.
2. Balsis tiek apkopotas, bet vēl netiek izziņotas.
3. Pirms rezultātu paziņošanas notiek diskusija klasē:
  - Vai bija viegli/grūti izdarīt izvēli?
  - Ko būtu jāzina pirms vēlēšanām?
  - Vai ir bažas par rezultātiem?
  - Par kuru kandidātu kurš balsoja?
4. Paziņo vēlēšanu rezultātus. Vai kāds ir vīlies, uzzinot uzvarētāju?
5. Pēc tam atklājiet skolēniem, ka notika klases vecākā vēlēšanas. Diskusija klasē par sajūtām, uzzinot vēlēšanu mērķi.
6. Saskaņā ar vēlēšanu rezultātu, lūdziet iezīmēt klases vīziju.
7. Pēc informācijas ieguves par kandidātiem – atkārtots balsojums. Diskusija – kāpēc iegūtie rezultāti atšķiras?

MŪSU PARLAMENTS

1 mācību stunda
+ sagatavošanās

30+ dalībnieki

Vidusskola

Mērķis: Veicināt jauniešos interesi par vēlēšanām un izpratni par kandidējošajām partijām.

Apraksts: Simulēt Saeimas vēlēšanas savā klasē vai jauniešu centrā un noskaidrot, kādi būtu vēlēšanu rezultāti, ja tajās piedalītos tikai vienas kopienas jaunieši.

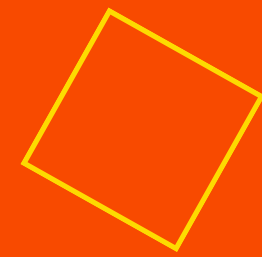
Nepieciešamie materiāli: nelielas lapiņas (vēlēšanu biļeteni), pildspalvas, vēlēšanu urna.

NORISES GAITA

1. Klasē tiek izziņotas partijas, kuras kandidēs Saeimas vēlēšanās. Visu vēlēšanu informāciju var uzzināt <https://www.cvk.lv/lv>.
2. Aicinām iepriekš klasē ar jauniešiem kopā izpētīt visus partiju sarakstus, to nostājas un ideoloģiju, ko partijas pārstāv, lai jaunieši justos pārliecināti par savām zināšanām.
3. Tiek simulēts vēlēšanu process, kurā katrs jaunietis var balsot par partiju, kas viņu ir uzrunājusi visvairāk. Katram jaunietim ir viena balss - uz lapiņas tiek uzrakstīts konkrētās partijas nosaukums, un tā tiek iemesta vēlēšanu urnā.
4. Stundas beigās rezultāti tiek apkopoti, un noskaidrotas populārākās partijas jauniešu vidū. Datus apkopo kāds no jauniešiem, kas brīvprātīgi piesakās. Beigās var veidot diskusiju, kādas ir sajūtas pēc vēlēšanām, vai rezultāti atspoguļo vairākuma viedokli?

TESTA ATBILDES

1. Cik deputātus ievēl Saeimā?

Atbilde: 100

2. Cik partijas var kandidēt vēlēšanās?

Atbilde: Nav noteikts skaits

3. Cik % ir nepieciešami, lai partija tiktu Saeimā?

Atbilde: 5%

4. Kā sauc vietni, kur var uzzināt visu informāciju par vēlēšanām?

Atbilde: www.cvk.lv

5. Kas jāņem līdzi, lai varētu vēlēties?

Atbilde: pase vai ID karte

6. Kas ir Saeimas galvenais uzdevums?

Atbilde: Pieņemt likumus

7. Kāpēc ir jāiet vēlēties?

Atbilde: Tas ir pilsoņa pienākums

8. Kas ir AĢITĀCIJA?

Atbilde: Cilvēku pārliecināšana balsot par kādu partiju

9. No kāda vecuma var kandidēt vēlēšanās?

Atbilde: 21 gads

10. Kā tiek ievēlēts Latvijas Valsts Prezidents?

Atbilde: Saeimas ievēlēts

11. Kas ir nederīga vēlēšanu zīme?

Atbilde: Visi iepriekš minētie

12. Kas ir svarīgākais solis ejot vēlēties?

Atbilde: Iepazīties ar vēlēšanu procesu un kandidātiem

13. Vai viss ko saka politiķi ir patiesība?

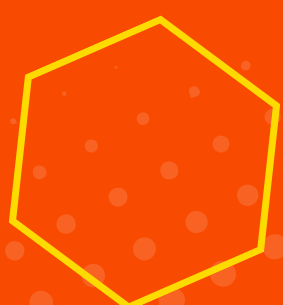
Atbilde: Nē, ir jāizmanto kritiskā domāšana

14. Kas ir populisms?

Atbilde: Maldinošs politiskās komunikācijas stils

15. Kad notiek Saeimas vēlēšanas?

Atbilde: Oktobra pirmajā sestdienā

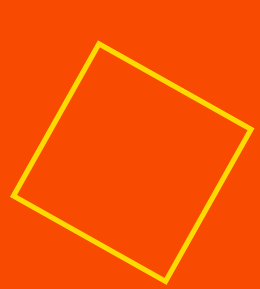
Nobeigums

Paldies, ka iesaistāties un palīdzat! Jūsu atbalsts un darbs, skaidrojot jauniešiem vēlēšanu procesus un būtību, ir ļoti nozīmīgs, lai veicinātu vēlēšanu aktivitāti visos vecumos. Ir svarīgi likt jauniešiem noticēt, ka viņu balsīm ir nozīme un viņi ir spējīgi ietekmēt procesus valstī. Kopā mēs varam veidot pilsoniski aktīvāku jaunatni, kurai nav vienalga par to, kas notiek apkārt.

Aicinām jauniešus informēt un sekot līdzi arī citām ar vēlēšanām saistītām aktivitātēm!

Projekta aktivitātēm var sekot līdzi www.klubsmaja/AIF

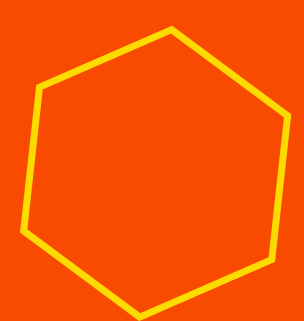
Autori: Ance Mākalna, Jēkabs Dzenītis
Satura rediģēja: Rinalds Rudzītis, Marats Abdullajevs
Tekstu rediģēja: Paula Estere Lazdiņa
Grafiskais dizains: Kārlis Gailums

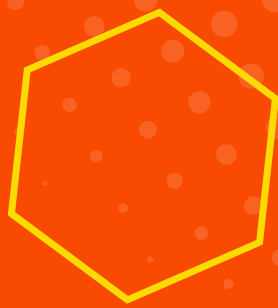
Publicēts Rīgā, Latvijā, 2022. gadā, izdevējs

Metodiskais materiāls izveidots pateicoties:

Projektu "Izproti, iesaisties, lem!" finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds".

SEKO JAUNUMIEM

klubsmaja.lv/AIF

[@Izproti.iesaisties.lem](https://www.instagram.com/Izproti.iesaisties.lem)

[@Izproti.iesaisties.lem](https://www.facebook.com/Izproti.iesaisties.lem)